

Trung Qu c đ i m t v i b o đ ng xã h i

T cu i tháng 5, nguy c b o đ ng xã h i t i Trung Qu c càng rõ nét khi liên ti p x y ra các hành đ ng ch ng chính ph v i các v t n công b ng vũ khí. Liberation ph n ánh tình hình này v i bài vi t nh n đ nh : « Do l m quy n quá m c, Nhà n c Trung Qu c làm bùng phát ph n n ».

C nh sát dã ch i n Trung Qu c trên đ ng ph T ăng Thành, Qu ng Đông ngày 16/6/2011.
Reuters

T n công b ng xe h i có đ t bom, b ng thu c n , đám đông gi n d t n công tr s chính quy n đ a ph ng....t hai tu n nay nh ng hành đ ng này x y ra ngày càng nhi u, v i m c đích là ph n đ i s l m quy n c a nhà ch c trách.

m nh t có là v t n công hôm 26/5 t i thành ph Phúc Châu t nh Giang Tây. Hình nh lan truy n trên m ng cho th y, m t đám khói kh ng l b c lên tr c tr c s b ng hoàng c a đám đông.

Đó là v n c a hai chi c xe h i có cài bom và m t qu bom to, xảy ra gi a ban ngày, đã phá h y m t ngoài c a 3 c quan Nhà n c, trong đó có tòa án. Ít nh t có 6 ng i b th ng và 3 ng i thi t m ng.

Tác gi c a v đánh bom này là m t doanh nhân, không hài lòng v i chính sách đ n bù gi i t a c a Nhà n c. Ông đã đi ki n cáo kh p n i, nh ng r t cu c cũng ch ng đ c gì.

Và nguyên nhân đ n đ n hành đ ng trên đ c ông th l trên trang Facebook c a mình : « M i năm vô v ng tìm công lý đã bu c tôi ph i ch n con đ ng này ».

Th sáu r i, t i Thiên Tân, chính quy n đ a ph ng xác nh n đã có nhi u c quan Nhà n c b đánh l u đ n, làm hai ng i b th ng. Tr c đó m t ngày, B c Kinh, m t n phóng viên c a kênh truy n hình Nhà n c CCTV đã b t n công và b x o mũi gi a ban ngày ngay tr c c a c quan.

Th ph m c a v x o mũi trên n m trong s hàng trăm ngàn ng i Trung Qu c đi đ u tranh đòi công lý, nh ng vô v ng. Theo l nh c a Đ ng C ng s n Trung Qu c, tòa án đ a ph ng cùng nhau t ch i th lý các v án mà nguyên cáo là ng i dân và b cáo là m t c quan hay t ch c nhà n c.

V vi c th ng liên quan đ n v n đ gi i t a đ n bù. M i ngày có hàng ch c ngàn ng i dân b m t đ t và m t ch v i s ti n đ n bù r nh bèo. Chính quy n bán l i đ t này cho các nhà kinh doanh b t đ ng s n, và tham những là vi c không ph i hi m hoi.

T m y năm nay, v n đ đ t đai đã đ y nhi u ng i vào tuy t v ng, và đã có hàng ch c ch đ t ch n cách t thiêu đ phán đ i.

M t nhà báo d đ nh tranh c h i đ ng nhân dân t i B c Kinh nh n đ nh « S dĩ có nhi u b o đ ng xã h i nh v y là do chính quy n không đ cho ng i dân có ti ng nói, t t c đ u đ c quy t đ nh kín, không có s tham gia quy t đ nh c a ng i dân ».

Theo ông này, ng i đánh bom t thành ph Phúc Châu ngày 26/5 v a nêu trên đã b ép đ n b c đ ng cùng, và anh bu c ph i làm cho m i ng i nghe th y ti ng kêu c a mình b ng hành đ ng đánh bom. Nhà báo này kh ng đ nh « Trung Qu c đang c n m t n n dân ch đ i di n đúng nghĩa ».

Liberation cũng quan tâm đ n s ph n các nhà ch c trách bi t l ng nghe ti ng nói ng i dân. T báo cho bi t, đôi khi các nhà ch c trách bi t yêu dân này cũng ch u s ph n bi th m. Nh chuy n m t quan ch c t nh H B c. Ông này đ ng v phía ng i dân yêu c u chính quy n b i th ng th a đáng, th là ông b b t vào ngày 26/5, b bu c t i tham nhữg, và cu i cùng ngày 4/6 đã ch t trong tù. Qua hình nh thi th ông đ c loan t i trên Internet, ông có th đã b tra t n đ n ch t.

Nghe tin ông m t, ng i dân đ c ông b o v đã n i lên ph n đ i. T hôm th t , h bao vây tòa th chính thành ph .

Chính quy n ph i huy đ ng c ngàn c nh sát và quân nhân vũ trang đ đ i m t v i c n ph n n c a ng i dân.

Theo s li u chính th c, vào nh ng năm 1990, m i năm x y ra kho ng 9 000 v n i d y c a ng i dân, nh ng năm 2010, con s này đã lên đ n 127 000, t c m i ngày có kho ng 347 v .

Tình hình căng th ng đ n m c, h i cu i tháng năm ch t ch H C m Đào đã ph i th a nh n :

« Trung Qu c đang lâm vào giai đo n mâu thu n xã h i gay g t, khi n cho vi c qu n lí xã h i tr nên khó khăn và ph c t p h n ».

Philippines : Hải cát cáu táng tháng Marcos gây nhiáu tranh cãi

Cũng tái Châu Á, Le Figaro quan tâm đán sá kián nhiáu nghá sá Philippines đá nghá đáa hải cát cáu táng tháng đác tái Ferdinand Marcos vào an táng tái Nghĩa trang Anh hùng cáa nác này.

Bài viát mang dòng táa « Philippines : sá trá vá cáa Marcos », ghi nhán lái nháng phán áng khác nhau vá ý đánh này.

Đá nghá trên đác tuyát đái đáa sá nghá sá Philippines đáa ra hái tháng tá rái. Theo mát cuác thăm dò, 50% ngáoi dán cho ráng ông Marcos xáng đáng đác háng điáu đó.

Táng tháng Philippines ông Benigno Aquino đang trong á vào thá khó xá. Cha ông đã bá ông Marcos láu đầy đi Má, và đã bá chính quyán Marcos há sát tái sân bay á Manila năm 1983. Vì thá, táng tháng Aquino đã « đá » vá viác cho phó táng tháng. Trong xã hái tá đó đáy lên nhiáu cuác tranh luán vái nháng ý kián trái chiáu.

Lý do mà các vá nghá sá áng há ông Marcos đáa ra là : Phái vinh danh mát con ngáoi có đán 300 huân huy cháng quân đái, ngáoi á chián binh cáa thái thá chián thá hai, và là ngáoi á làm táng tháng suát 20 năm, mát ngáoi có công trong công cuác hián đái hóa nông nghiáp, xây dáng cá sá há táng, đáng xá và đán.

Tuy nhiên, mát nhà văn cho ráng, đáy là mát máu toan viát lái lách sá. Theo ông này, sá thát vá ông Marcos đã đác « sáng tác » đá kiáu, « mát ngáoi đã táng bát bá, tra tán và giát hái đái láp, thâm lám công quá, không xáng đáng đá làm gáng ».

Mát cáu quan chác ngành giáo dác thì cay đáng : « Ngáoi Philippines lá nào đá quên đán thá ? ».

Le Figaro cho bi t, t năm 1972, năm thi t l p thi t quân lu t, đ n năm 1986, quân đ i đã b t giam, tra t n hàng trăm ngàn ng i và đã sát h i hàng ch c ngàn trong s đó. Xác ch t b b rã rác bên đ ng, gây kinh hoàng trong dân chúng.

Th h tr hi n t i không bi t nhi u v s th t này, mà ch bi t đ n gia đình Marcos là gia đình c a nh ng ng i n i ti ng : C u hoa h u Imelda, con trai bà tích c c trong lĩnh v c b o v môi tr ng, cháu trai bà là m t ng i m u n i ti ng.

Liên quan đ n nguyên nhân chính tr c a đ ngh trên, m t nhà văn nh n đ nh, đó là b c đi đ u tiên trong tham v ng tranh c t ng th ng năm 2016 c a Ferdinand Marcos con.

K t cu c b u c tháng năm 2010, phe Marcos đã tr l i thao túng chính tr ng. C u đ nh t phu nhân Marcos đ c b u vào Qu c h i, con gái bà thì giành đ c gh lãnh đ o t nh Ilocos, lãnh đ a c a gia đình Marcos, con trai bà thì đ c b u vào th ng vi n.

Đ o di n Joel Lamangan chua chát nói « Chúng tôi đã hy sinh c tu i thanh xuân đ l t đ Marcos, r i gi đây, vi n c nh đ t n c có m t v t ng th ng m i là h u du c a Marcos khi n tôi ph i n i da gà ».

Ông này cũng nh n đ nh : « Chúng ta không th chôn vùi thi th Marcos tr c khi đánh đ u i đ c bóng ma c a m t n n chính tr th đ ng do Marcos đã c v u ».

Nh t B n : phong trào ch ng h t nhân ngày càng m nh m

Đ n v i tình hình Nh t B n th i h u kh ng ho ng h t nhân, Le Monde có bài thông tin « nh ng ng i ch ng h t nhân tu n hành v i nh ng cánh hoa t i Tokyo ».

Hôm th b y ngày 11/6, g n ba ngàn ng i đã tu n hành tr c tr s c a công ty Tepco, công ty tr c ti p khai thác nhà máy h t nhân Fukushima. Trong ti ng nh c Châu Phi và Nh t B n, ng i tu n hành c m trong tay nh ng đóa hoa h ng đ ng làm b ng gi y.

Cu c bi u tình này đ c t ch c theo l i kêu g i c a nhi u t ch c ch ng h t nhân và các nghi p đoàn thu c Đ ng Dân ch Xã h i. M t cu c bi u tình t ng t đ c đ trù vào cu i ngày hôm đó t i m t n i khác Tokyo. Các cu c bi u tình cũng đã đi n ra các thành ph b th m h a nh Koriyama và Minamimosa, v vùng lân c n nhà máy h t nhân.

Le Monde cho bi t, nh ng hành đ ng trên ch là ph n nh c a m t s b t bình sâu r ng h n. Theo thăm dò báo chí, 73% ng i Nh t ph n đ i vi c xây đ ng thêm các nhà máy h t nhân m i. S ph n đ i này nh n đ c s ng h n ng ký t Haruki Murakami, nhà văn Nh t B n đ c đ c nhi u nh t trên th gi i. Trong đi n văn nh n m t gi i th ng qu c t vào hôm th sáu t i Barcelona, ông này đã lên án vi c s đ ng năng l ng h t nhân.

Pakistan : Quân đ i tìm cách t c u mình

Nhìn v m t qu c gia Châu Á khác là Pakistan. Sau khi trum kh ng b Oussama Ben Laden b h sát, tình hình Pakistan ngày càng r i ren, quân đ i m t uy tín trong dân, th m chí còn b đe d a. N i dung này đ c Le Figaro ph n ánh qua bài vi t « Quân đ i Pakistan trong th phòng th ».

Chìm trong làn sóng b o l c th i « h u Ben Laden », Pakistan đang gây chi n v i chính mình. T i th b y r i, l i m t v t n công đ m máu x y ra t i m t t nh giáp ranh v i Afghanistan, làm ít nh t 40 ng i thi t m ng, và h n trăm ng i b th ng.

V t n công đ c cho là do Phong trào Taliban Pakistan (TTP) gây ra. Th nh ng, sau đó, ng i phát ngôn c a t ch c này đã đính chính, và cho r ng th ph m là các l c l ng tình báo n c ngoài, mu n làm m t uy tín c a TTP. Ng i này còn th ng th ng tuyên b : « Chúng tôi không bao gi t n công ng i vô t i. M c tiêu c a chúng tôi là r t rõ ràng, chúng tôi t n công các l c l ng an ninh, chính ph và t t c nh ng ai ng h h ».

V bi t kích M tiêu đi t Ben Laden h i đ u tháng năm đã kéo theo nhi u h u qu nghiêm tr ng cho Pakistan. Tr c tiên, đó là vi c liên t c x y ra các v t n công nh m vào quân đ i và c nh sát, v n b các l c l ng h i giáo c c đoan cho là « chó săn c a Washington ».

Háu quá ká tiáp là quân đái Pakistan mát hán uy tín trong dân. Theo Le Figaro, đái u khián ngái Pakistan phán ná nhát không phái là viác Ben Laden đã có thá sáng nhiáu ngày tháng êm đám trong vùng lân cán Islamabad, mà đó chính là viác trác thăng Má xâm nháp vùng trái Pakistan vào lúc náa đêm, tán công mác tiêu tái nái chá cách Islamabad khoáng 100 cây sá, thá mà « không đánh thác đác mát anh lính Pakistan nào ».

Trong bái cánh đó, táng tham máu tráng quán đái Pakistan, táng Ashfaq Kayani tìm cách xoa dáu dá luán. Ông đã lên án nhiáu tháa thuán giáa nác này vái Má. Ông còn tuyên bá « Viác trao đái thông tin giáa cá quan tình báo hai nác sá phái đáa trên nán táng cáa mát sá háp tác chát chá và mát sá minh bách tuyát đái ».

Ngác lái vái nháng quyát đánh đác đáa ra trong chuyán thăm cáa ngoái tráng Má Hillary Clinton hái cuái tháng 5, táng Kayani kháng đánh cháa tán hành ngay chián đách tái vùng bác Waziristan, nái trú án cáa phián quân hái giáo quác tá.

Le Figaro kát luán : Quân đái đang tián hành mái bián pháp nhám đánh bóng lái hình ánh cáa mình, trong mát đát nác mà quân đái nám thác quyán.